

ประเทศเพื่อนบ้านใกล้เคียงกับประเทศไทย มีรายงานว่า สิงคโปร์รายงานจำนวนผู้ป่วยในปี พ.ศ. 2548 มากกว่าปี พ.ศ. 2547 ร้อยละ 42.0 ในขณะที่มาเลเซียรายงานจำนวนผู้ป่วยในปี พ.ศ. 2548 มากกว่าปี พ.ศ. 2547 ร้อยละ 22.0 ส่วนอินโดนีเซียจำนวนผู้ป่วยในปี พ.ศ. 2548 ใกล้เคียงกับปี พ.ศ. 2547 แต่พบว่า จำนวนผู้ป่วยในเดือนธันวาคม พ.ศ. 2548 มากกว่าเดือนพฤศจิกายน พ.ศ. 2548 ถึง 4 เท่า ซึ่งอาจแสดงให้เห็นแนวโน้มของการระบาดของโรคไข้เลือดออกในภูมิภาคแถบนี้ได้

ดังนั้นคาดการณ์แนวโน้มสถานการณ์ในปี พ.ศ. 2549 ว่า น่าจะยังมีการระบาดที่ทำให้อัตราป่วยสูงกว่าปี พ.ศ. 2548 แต่อย่างไรก็ตาม อัตราป่วยในปี พ.ศ. 2549 อาจจะมากกว่าปี พ.ศ. 2548 ไม่มากนัก หรืออาจกล่าวว่าการระบาดอาจจะไม่รุนแรงมากนัก เนื่องจากพบว่า มีเพียง 15 จังหวัดเท่านั้น (ร้อยละ 19.7) ที่จำนวนผู้ป่วยในเดือนธันวาคม พ.ศ. 2548 มากกว่าในเดือนเดียวกันนี้ของปี พ.ศ. 2547 ตั้งแต่ 2 เท่าขึ้นไป ดังนั้นหากมีการเฝ้าระวัง ป้องกัน ควบคุมโรค อย่างมีประสิทธิภาพในทุกพื้นที่แล้ว การระบาดของโรคไข้เลือดออกในปี พ.ศ. 2549 น่าจะไม่รุนแรงมากนัก

ขอขอบคุณ คุณสุรภี อนันตปรีชา สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์สาธารณสุข กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ ที่กรุณาสับสนุนข้อมูลผลการตรวจยืนยันการติดเชื้อไวรัสเดงกี และคุณจิระพัฒน์ เกตุแก้ว สำนักโรคติดต่ออันตราย โดยแมลง ที่กรุณาสับสนุนข้อมูลผลการสำรวจความชุกชุมลูกน้ำยุงลาย

สรุปการตรวจสอบข่าวการระบาดของโรคในรอบสัปดาห์

สัปดาห์ที่ 4 ระหว่างวันที่ 22 – 28 มกราคม พ.ศ. 2549

(Outbreak Verification Summary, 4 th Week, Jan 22 - 28, 2006)

ข่าวการระบาดใน/ต่างประเทศ

เรียบเรียงโดย อมรา ทองหงษ์* รท. นพ. วรินทร์ ปงกันคำ** พญ.วรรณ หาญเขาวรรณ*

* กลุ่มงานเฝ้าระวังสอบสวนทางระบาดวิทยา ** กลุ่มงานวิจัยและพัฒนาการระบาดวิทยา สำนักโรคติดต่อ

amarat@health.moph.go.th

ในสัปดาห์ที่ 4 ระหว่างวันที่ 22 – 28 มกราคม พ.ศ. 2549 สำนักโรคติดต่อฯ ได้รับรายงานและตรวจสอบข้อมูลเฝ้าระวังทางระบาดวิทยา พบโรคและเหตุการณ์ที่น่าสนใจ ดังนี้

1. สถานการณ์ในประเทศ

1.1 โรคพิษสุนัขบ้า เสียชีวิต 3 ราย จังหวัด ระยอง กรุงเทพมหานคร และกาญจนบุรี

จังหวัดระยอง ผู้ป่วยเพศชาย อายุ 9 ปี อยู่ที่ซอยสามัคคี อุดม มานตาพุด เริ่มป่วยวันที่ 6 มกราคม พ.ศ. 2549 มีอาการไข้ ไอ น้ำมูก เข้ารับการรักษาที่คลินิก ในวันที่ 9 มกราคม พ.ศ. 2549 ยังมีไข้สูงอยู่ อาเจียน ไอ เจ็บคอ คันตามแขนขา และลำตัว เข้ารับการรักษาที่โรงพยาบาลมานตาพุด เริ่มมีอาการบวมน้ำลายตลอด ซึมลง สับสน เกร็งและสั่น จึงส่งเข้ารับการรักษาต่อที่โรงพยาบาลระยอง ผู้ป่วยเสียชีวิตในวันเดียวกัน ประวัติการสัมผัส วันที่ 19 พฤศจิกายน พ.ศ. 2548 ผู้ป่วยถูกสุนัขกัดบริเวณข้อเท้าข้างซ้ายเป็นแผลมีเลือดออก ที่ตลาดมานตาพุด แต่ไม่ได้ล้างแผล และไม่ได้ฉีดวัคซีน เนื่องจากไม่ได้แจ้งให้ผู้ปกครองทราบ ต่อมาวันที่ 22 พฤศจิกายน พ.ศ. 2548 สุนัขตัวที่กัดมีอาการป่วยตายลักษณะคล้ายโรคพิษสุนัขบ้า เจ้าของส่งหัวสุนัขตรวจที่ศูนย์วิจัยและชันสูตรโรคสัตว์ ภาคตะวันออก จังหวัดชลบุรี พบให้ผลบวกต่อโรคพิษสุนัขบ้า แต่เจ้าของสุนัขไม่สามารถตามหาตัวผู้ป่วยได้ การดำเนินการในพื้นที่ ทีมเฝ้าระวังสอบสวนเคลื่อนที่เร็ว (SRRT) จังหวัดและอำเภอมานตาพุด ได้ค้นหาผู้สัมผัสสุนัขเพิ่มเติม พบจำนวน 3 ราย ได้รับการฉีดวัคซีนป้องกันครบแล้ว ฉีดยาป้องกันในผู้สัมผัสกับผู้ป่วย จำนวน 99 ราย ให้ความรู้เรื่องโรคพิษสุนัขบ้าในชุมชนและโรงเรียน พร้อมทั้งผ่านทางวิทยุชุมชน ทีมปศุสัตว์จังหวัดและเทศบาลเมืองมานตาพุด ได้ฉีดยาป้องกันสุนัขในเขตเทศบาลเมืองมานตาพุด รอบจุดเกิดเหตุในรัศมี 5 กิโลเมตร จำนวน 3 จุด พร้อมทั้งฉีดวัคซีนป้องกันโรคให้สุนัขในพื้นที่เทศบาล ทุกวันอังคารและวันศุกร์

จังหวัดกรุงเทพมหานคร ผู้ป่วยเพศชาย อายุ 39 ปี อาชีพค้าขาย ภูมิลำเนา แขวงท่าข้าม เขตบางขุนเทียน กรุงเทพมหานคร เริ่มมีอาการชาและคันบริเวณเท้า ในวันที่ 14 มกราคม พ.ศ. 2549 มีไข้ ปวดเมื่อยตามตัว เข้ารับการรักษาที่คลินิกได้ยารับประทานแต่อาการไม่ดีขึ้น โดยมีอาการโดนน้ำแล้วสะดุ้ง เหนื่อยหายใจไม่ออก เข้ารับการรักษาต่อที่โรงพยาบาลกรุงเทพพระประแดง ในวันที่ 17 มกราคม โรงพยาบาลเก็บตัวอย่างน้ำลายส่งตรวจด้วยวิธี NASBA ที่โรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์ พบผลบวกต่อโรคพิษสุนัขบ้า ผู้ป่วยเสียชีวิตในวันที่ 21 มกราคม ประวัติสัมผัส ผู้ป่วยถูกสุนัขกัดในบริเวณตลาดนัดวัดทุ่งครุ 2 ครั้ง ครั้งแรกเมื่อประมาณ 3 เดือนก่อน ถูกกัดบริเวณนิ้วหัวแม่มือเท้าด้านขวา ไม่ได้รับวัคซีน และครั้งที่สอง เมื่อวันที่ 14 มกราคม พ.ศ. 2549 ถูกสุนัขกัดที่นิ้วหัวแม่มือเท้าข้างขวาที่เดิม ได้รับการฉีดวัคซีน 2 ครั้งที่คลินิก ในวันที่ 15 มกราคม พ.ศ. 2549 และที่โรงพยาบาลกรุงเทพพระประแดง ในวันที่ 18 มกราคม พ.ศ. 2549 ทีมเฝ้าระวังสอบสวนเคลื่อนที่เร็ว (SRRT) ได้ตามผู้สัมผัส 25 คน และให้วัคซีนป้องกันโรคแล้ว และเฝ้าดูอาการสุนัขจรจัดบริเวณพื้นที่ตลาดนัดวัดทุ่งครุ จำนวน 10 ตัว

จังหวัดกาญจนบุรี ผู้ป่วยเพศหญิง อายุ 76 ปี อาชีพทำสวน ภูมิลำเนา ตำบล วังขนาย อุดม ท่าม่วง จังหวัดกาญจนบุรี ผู้ป่วยเริ่มมีอาการปวดเมื่อย ตึงบริเวณต้นคอ ในวันที่ 16 มกราคม เข้ารับการรักษาที่โรงพยาบาลบ้านโป่ง วันรุ่งขึ้นมีอาการเป็นตะคริวทั่วตัว หลังจากนั้นไม่รู้สึกร่างกาย แพทย์ได้ใส่เครื่องช่วยหายใจและส่งเข้ารับการรักษาต่อที่โรงพยาบาลพญาไท 1 โรงพยาบาลได้เก็บน้ำลายและปัสสาวะส่งตรวจที่กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ จากนั้นให้ Human rabies immunoglobulin แก่ผู้ป่วย ผู้ป่วยเสียชีวิตในวันที่ 18 มกราคม พ.ศ. 2549 ผลตรวจ PCR พบเชื้อพิษสุนัขบ้า ผู้ป่วยมีประวัติถูกสุนัขที่ตนเลี้ยงไว้เลียแผลที่นิ้วเท้าเมื่อ 2 สัปดาห์ก่อนป่วย แต่สุนัขที่เลียแผลยังมีชีวิตอยู่ จึงไม่น่าจะเป็นสาเหตุ แต่ญาติผู้ใกล้ชิดไม่สามารถให้ข้อมูลสาเหตุอื่น ๆ ที่น่าสงสัยได้ ทีมเฝ้าระวังสอบสวนเคลื่อนที่เร็ว (SRRT) แนะนำให้เจ้าของสังเกตอาการสุนัข และให้ความรู้แก่ชุมชน ได้ฉีดวัคซีนป้องกันแก่ผู้สัมผัสผู้ป่วย จำนวน 14 คน พร้อมทั้งประสานปศุสัตว์เฝ้าระวังอาการสุนัขในชุมชน

1.2 อาหารเป็นพิษ จังหวัดนครนายก ระยอง และอุบลราชธานี

จังหวัดนครนายก วันที่ 22 มกราคม พ.ศ. 2549 สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด นครนายก ได้รับแจ้งจากหน่วยปฐมพยาบาลของโรงพยาบาลเจ้าพระยาอภัยภูเบศร ที่ให้บริการทางการแพทย์แก่ผู้เข้ารับการอบรม จำนวนทั้งหมด 1,878 คน ที่ศูนย์ฝึกอบรมสวนอุทยานแห่งชาติ เขาใหญ่ ซึ่งขณะกำลังเข้าอบรมพบผู้ป่วยมีอาการปวดท้อง และอุจจาระร่วง ประมาณ 100 คน ระหว่างวันที่ 19 - 22 มกราคม พ.ศ. 2549 ทีมเฝ้าระวังสอบสวนเคลื่อนที่เร็ว (SRRT) จังหวัดนครนายกได้สอบสวนและควบคุมโรคเบื้องต้น พบผู้ป่วยจำนวน 146 ราย คิดเป็นอัตราป่วยร้อยละ 7.7 อาการที่พบส่วนใหญ่คือ ปวดท้อง และถ่ายเหลว ผู้ป่วยรายแรกเริ่มมีอาการในวันที่ 19 มกราคม พ.ศ. 2549 เวลา 02.00 น. ผู้ป่วยอายุระหว่าง 18 - 49 ปี กระจายอยู่ตามกองร้อยต่าง ๆ กองร้อยที่ 1 มีอัตราป่วยสูงสุด ร้อยละ 10.2 (72 ราย) จากการสอบถามผู้ป่วยและแม่ครัว พบว่า ผู้เข้าร่วมประชุมทุกคนรับประทานอาหารที่ศูนย์ฯ จัดให้ อาหารที่สงสัยคือ หน่อไม้ดอง ทีม SRRT ได้เก็บอุจจาระ ผู้ป่วย 118 ราย ตรวจพบเชื้อ *Salmonella* 20 ราย, *Staphylococcus aureus* 5 ราย และ *Shigella* 1 ราย ส่วนอุจจาระแม่ครัว 25 คน พบเชื้อ *Salmonella* 6 ราย เก็บตัวอย่างอาหารและน้ำ 8 ตัวอย่าง ไม่พบเชื้อ ขณะนี้ไม่พบผู้ป่วยรายใหม่

จังหวัดระยอง วันที่ 24 มกราคม พ.ศ. 2549 สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด ระยอง ได้รับแจ้งจากเจ้าหน้าที่สำนักกระบาลวิทยาว่า ผู้เข้าร่วมประชุมที่สำนักกระบาลวิทยาเป็นผู้จัดประชุมที่จังหวัดระยอง มีอาการปวดท้อง คลื่นไส้ อาเจียน และถ่ายอุจจาระเป็นน้ำ ทีมเฝ้าระวังสอบสวนเคลื่อนที่เร็ว (SRRT) จังหวัดระยองและอำเภอเมืองได้ดำเนินการสอบสวนโรคพบว่า ผู้ร่วมประชุมมีจำนวน 393 คน วันที่ 23 มกราคม พ.ศ. 2549 หลังงานเลี้ยงหลายชั่วโมงเริ่มมีผู้ป่วยมีอาการปวดท้อง คลื่นไส้ อาเจียน ถ่ายเหลว จากการค้นหาผู้ป่วยในที่ประชุมพบว่า มีผู้ป่วยทั้งสิ้น 41 ราย ต้องนอนรักษาที่โรงพยาบาล 1 ราย ได้เก็บอุจจาระผู้ป่วย 8 ราย ตรวจเพาะเชื้อพบ *Vibrio parahaemolyticus* 6 ราย เก็บตัวอย่างจากแม่ครัวปรุงอาหาร 22 ตัวอย่าง ไม่พบเชื้อ ตัวอย่างอาหาร 9 ตัวอย่างและน้ำดื่ม 3 ตัวอย่าง ตรวจไม่พบเชื้อ ทีม SRRT ได้ประสานงานกับสำนักงานสาธารณสุขจังหวัด ชลบุรี เก็บตัวอย่างอาหารตลาดอำเภอดม อุดม ศรีราชา จังหวัดชลบุรี ซึ่งเป็นแหล่งที่มาของอาหารทะเล ได้ส่งตัวอย่างปูดัมจากอำเภอดมตรวจ พบ *Vibrio parahaemolyticus* 1 ตัวอย่าง ทีม SRRT ได้ประสานงานกับกลุ่มงานคุ้มครองผู้บริโภค ร่วมกับ CUP เมืองระยอง/เทศบาลระยอง ดำเนินการตรวจสอบและให้คำแนะนำเรื่องหลักสุขาภิบาลอาหารในโรงแรมทุกแห่ง วางแผนร่วมกับทีม SRRT อำเภอเมืองระยอง เฝ้าระวังและป้องกันโรคในการจัดการประชุมใหญ่ ๆ ในจังหวัดระยองต่อไป

2. สถานการณ์ในต่างประเทศ

★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★

รายงานโรคที่ต้องเฝ้าระวัง

(laddal @ health.moph.go.th

DISEASES	THIS WEEK			CUMULATIVE		
	2006	2005	MEDIAN (2000-2005)	2006	2005	MEDIAN (2000-2005)
DIPHTHERIA	0	0	0	0	0	0
PERTUSSIS	2	1	1	3	1	1
TETANUS NEONATORUM	0	0	0	0	0	0
MEASLES	7	112	112	61	314	401
MENIN.MENINGITIS	0	0	1	1	5	5
ENCEPHALITIS **	0	7	5	0	29	23
ACUTE FLACCID PARALYSIS: AFP	8	5	5	13	33	24
CHOLERA	0	1	11	0	2	29
HAND, FOOT AND MOUTH DISEASE	4	12	20	25	48	63
DYSENTERY	49	409	540	351	1645	1832
PNEUMONIA (ADMITTED)*	297	1723	1441	2641	6212	5369
INFLUENZA	49	425	558	314	1618	1925
SEVERE AEFI	0	0	0	0	0	0
LEPTOSPIROSIS	6	23	37	56	87	170
ANTHRAX	0	0	0	0	0	0
RABIES	0	1	1	3	3	3

“ 0 ” = NO CASE “ - ” = NO REPORT RECEIVED * เริ่มเก็บข้อมูลเมื่อปี ค.ศ. 2004 ** จำนวนผู้ป่วยนำมาจากบัตรรายงาน 506